

ÅRSPLAN 2025-2026

BRANNÅSEN OG TANEM BARNEHAGER

Visjon:

*Hver dag møtes vi i mulighetsrommet og gir hverandre vennlige
dytt i retning av bærekraftig utvikling.*

*Vi bygger vennskap og lærer sammen på veien i medgang og
motgang.*

*Vi er en del av et mangfoldig fellesskap der stemmene til hver
enkelt har en plass.*

Kom, la oss inspirere og engasjere mot klokskap.

Innhold

Årsplan	s. 3
Om oss	s. 3
Tanem barnehage	s. 3
Brannåsen barnehage	s. 4
Bemanning	s. 5
Barnehagens verdigrunnlag	s. 5
Danning	s. 5
Omsorg	s. 6
Forebygging av mobbing, krenkelser og vold	s. 7
Livsmestring og helse	s. 8
Lek	s. 9
Læring	s. 10
Barns medvirkning	s. 11
Våre hovedsatsingsområder for barnehageåret 2024/2025	s. 12
Språk - ASK	s. 12
Pedagogisk dokumentasjon	s. 14
Noen verktøy vi benytter oss av	s. 15
Grep om begreper	s. 15
Grønne tanker, glade barn	s. 16
KUL - kultur for lesing i barnehagen	s. 16
Bærekraftig utvikling	s. 17
Grønt flagg	s. 17
Erfaring og progresjon	s. 18
Barnehagens fagområder	s. 19
Overganger i barnehagen	s. 19
Oppstart i barnehagen	s. 19
Overgang barnehage - skole/SFO	s. 20
Planlegging, dokumentasjon og vurdering	s. 20
Samarbeid mellom hjem og barnehage	s. 21
Foreldreråd, samarbeidsutvalg og foreldrenes utvalg	s. 22
Samarbeid med andre instanser	s. 22

Årsplan

Årsplanen er et arbeidsdokument for personalet på enheten som bygger på Rammeplanen, Lov om barnehager og Trondheim kommunes enhetsavtale. Enhetsavtalen stiller krav til alle kommunale barnehager om hvilke områder som skal vektlegges. Årsplanen skal synliggjøre det pedagogiske arbeidet, våre mål, våre fokusområder og arbeidsmåter overfor myndighetsnivå, samarbeidspartnere og andre interesserte. I Trondheim kommune jobber vi ut i fra et årsoppdrag med prioriterte satsningsområder for barnehage. Disse områdene er lærende organisasjon, helsefremmende arbeidsplasser og inkluderende barnehagemiljø. I tillegg til årsplanen vil vi utarbeide egne mål innenfor disse områdene. Disse områdene vil være i tråd med praksis beskrevet i årsplanen. Årsplanen godkjennes av enhetens samarbeidsutvalg og varer fra august 2025 til juli 2026.

Om oss

I 2023 ble de kommunale enhetene Brannåsen barnehage og Tanem barnehage slått sammen til en enhet, Brannåsen og Tanem barnehager. Barnehagene ligger ved skogkanten til Vassfjellet. Naturen i nærmiljøet gir oss mange muligheter for ulike naturopplevelser og gode møteplasser for lek og samspill.

Vi har også en flott grillhytte som vi kaller Konglestua som ligger ved skolegården. Den benyttes av alle barna fra begge hus. Ved Konglestua er det opparbeidet en naturlekeplass der barna får utfolde seg. Der har vi bekken på vår- og sommerhalvåret og på vinteren har vi store akebakker som vi kan boltre oss i for litt ekstra fart og spenning. Leken vil være en av flere kjente og trygge forbindelseslinjer mellom barnehage og skole. Vi benytter nærområdene for turer hele året både sammen og i hver barnehage.

Tanem barnehage

Barnehagen holder til i samme bygg som Tanem skole. Den er bygd for å romme ca 40-45 barn fordelt på to avdelinger, småbarn og storbarnsavdeling. På småbarnsavdelingen har vi i dag 6 barn, mens det er 29 barn på storbarn. Barnehagen er organisert i fire team ut i fra alder: Hare, Rev, Ulv og Bjørn. Vi har åpningstid 06.45 - 16.30

Telefon småbarn: 919 11 133

Telefon storbarn: 904 00 956 / 928 25 069

Brannåsen barnehage

Barnehagen ligger i boligfeltet på Brannåsen, nyåpnet i 2015. Den er bygd for å romme 60 barn fordelt på to avdelinger, småbarn og storbarnsavdeling. På småbarnsavdelingen har vi i dag 18 barn, mens det på storbarn er 43 barn.

Barnehagen er organisert i fem team ut i fra alder: Spurv, Meis, Flaggspett, Ravn og Tiur.

Vi har åpningstid fra kl 07.00 – 16.45.

Telefon Storbarn: 958 92 161

Telefon Småbarn: 958 92 162

Bemanning

Bemanningen på begge barnehagene er ut fra vedtatt norm for grunnbemanning og pedagognorm i henhold til lov om barnehager. I tillegg har vi medarbeidere i spesialpedagogisk team knyttet til vedtak om spesialpedagogisk hjelp, studenter, praksiskandidater og vikarer. Antall personal- og samarbeidsrelasjoner varierer derfor litt i løpet av et barnehageår.

Barnehagens verdigrunnlag

Trondheim kommunes verdier er åpen, kompetent og modig. I tillegg jobber vi for at respekt, tillit og delaktighet er verdier som skal prege våre valg i hverdagen. Disse verdiene ønsker vi at skal gjenspeiles i den daglige praksisen og vil derfor være gjentakende i vårt refleksjonsarbeid. Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens arbeid. Vi vil jobbe for at alle skal bli møtt med respekt og tillit, samt oppleve å få være delaktig. I vår barnehage vil vi fremme enkeltindividenes verdighet og tro på seg selv i møte med andre mennesker. Hvert enkelt individ i barnehagen er en ressurs med sin personlighet, kunnskap, hobbyer eller interesser. Sammen skal barn og voksne vise egne ressurser, og få mulighet til å bruke dem positivt.

«I møtet med andre er vi i bevegelse. Vi skaper hverandre».

Danning

Vi skal legge til rette for et miljø der vi kan lykkes sammen og miljøet fremmer verdien av fellesskap. Personalet vektlegger å skape møteplasser der undring, lek og utforskning kan finne sted. Vi skal gi plass til hvert enkelt individ samtidig som vi skal verdsette fellesskapet. Vi skal bidra til at barna får erfaringer med å lykkes, men vi skal også ruste dem til å kunne

stå i motgang og takle utfordringer som dukker opp på veien. Vi skal være tilstede i barnas liv når de får erfaringer med at deres behov og ønsker må vike for noen andre.

Å være en del av et fellesskap bidrar til utvikling av sosial kompetanse. Hva som preger samspillet i gruppa, hvordan vi kommuniserer og lytter, er avgjørende for hvordan barnet opplever seg selv. Vi vil bidra med omsorgsfulle relasjoner der trygghet og fellesskap i teamet gjør at barna kan utvikle et positivt selv bilde og har tro på seg selv. Personalet skal ha åpne holdninger og vise raushet for forskjellighet og mangfold, eksempelvis å uttrykke holdninger til at vi alle sammen øver på noe. Noen øver på å ikke slå når en blir sint, mens andre øver på å gå på toalettet eller å uttale en bokstavlyd. Vi må øve for å mestre. Å utvikle utholdenhet på å øve er viktig å ha med seg senere i livet.

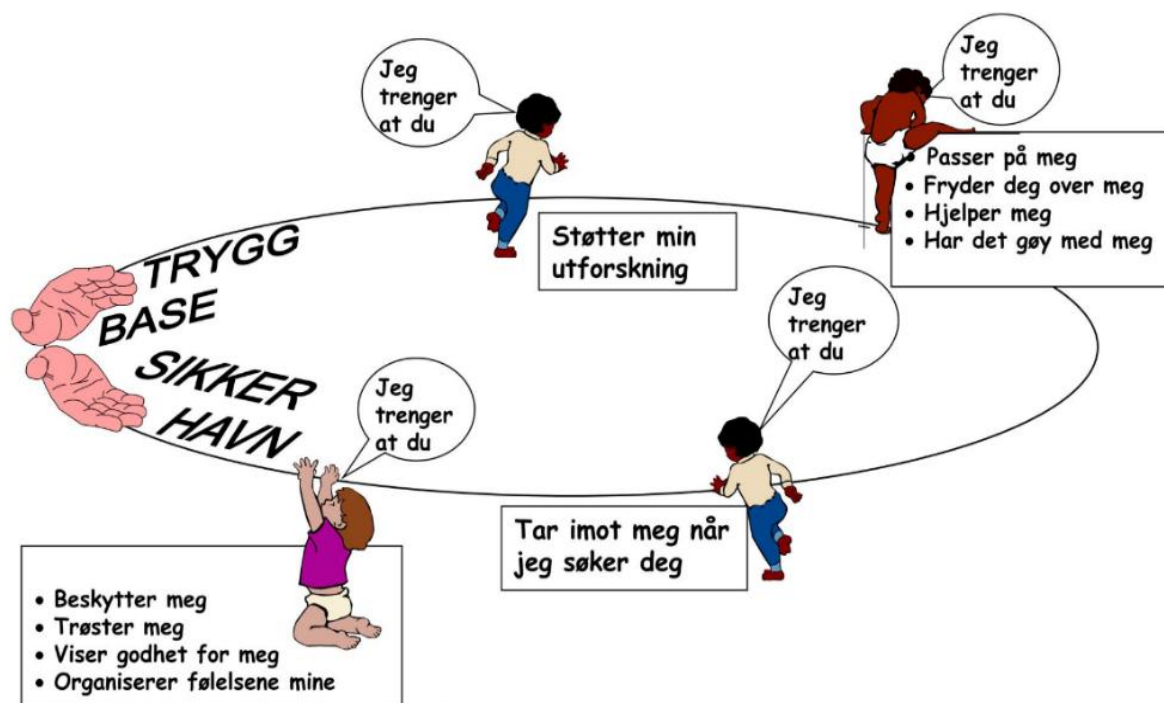

Omsorg

Omsorg er å møte varme og trygge relasjoner der alle barn skal bli sett, forstått og respektert. God kvalitet i omsorg og relasjoner er en forutsetning for barns trygghet, trivsel, og for igjen utvikling av empati og nestekjærlighet. Å utvikle kvalitet i emosjonelle bånd mellom barn og personal er en systematisk og kontinuerlig prosess. Det er alltid personalet som har ansvar for kvaliteten i relasjoner i barnehagen. Alle voksne er rollemodeller og har dermed et ansvar for å formidle gode verdier.

Vi skal være tilgjengelig når barn søker trøst for å kunne gi reguleringsstøtte slik at barna mestrer både gode og vanskelige følelser. Dette skjer ved at voksne bekrefter barns følelser og hjelper dem med å finne ro ved vanskelige følelser, og deler gleder ved gode følelser. Trygghetssirkelen brukes som et arbeidsverktøy for å forstå barnet bedre. På småbarnsavdelingen oppstår behovet for nærhet og trøst konstant. De yngste trenger kontinuerlig omsorg. På storbarnsavdelingen vil barna fremdeles trenge oppmerksomhet og omsorg, men samtidig vil de være mer orientert mot hverandre i lek. De vil også utvikle en stadig bedre forståelse av hva som skjer og i større grad bli i stand til å håndtere følelser. Gjennom god omsorg med støtte og veiledning fra anerkjennende ansatte som bekrefter barns

følelser, vil barn ha et godt utgangspunkt for å mestre opp- og nedturer som vil møte dem i fremtiden.

Forebygging av mobbing, krenkelser og vold

Mobbing kan forstås som sosiale prosesser på avveie og en definisjon på mobbing i barnehagen kan være:

“Mobbing av barn i barnehagen er handlinger fra voksne og / eller andre barn som krenker barnets opplevelse av å høre til og være en betydningsfull person for fellesskapet”.

Ved å ha en praksis som beskrevet i årsplanen tenker vi at vi sammen med foreldre vil utvikle en kultur som bidrar til at mobbing, krenkelser og vold ikke får slå rot i fellesskapet. Ved å være nære omsorgspersoner for barna vil vi fortløpende observere samspill, og bidra til å veilede og støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse. I situasjoner hvor samspillet tar uheldige vendinger vil vi i nært samarbeid med foreldre sette i verk tiltak for å ivareta de involverte. Les mer i Handlingsplan for barns psykososiale miljø;

Livsmestring og helse

Vi har i vårt arbeid med barnehagens verdigrunnlag tatt utgangspunkt i Arne Holtes 7 psykiske helserettigheter, og ønsker at disse skal gjenspeiles i samhandling og deltakelse i barnehagen.

1. Identitet og selvrespekt «Følelsen av at du er noen og at du er noe verdt»

2. Mening i livet «Følelsen av at du er en del av noe som er større enn deg selv og at det er noen som trenger deg»

3. Mestring «Følelsen av at du duger til noe, at det er et eller annet du får til»

4. Tilhørighet «Følelsen av at du hører til noen, at du hører hjemme et sted»

5. Trygghet «Følelsen av at du kan tenke, føle og utfolde deg uten å være redd»

6. Deltakelse og involvering «Følelsen av at det faktisk spiller en rolle for andre hva du gjør eller ikke gjør»

7. Fellesskap «Følelsen av at du har noen som du kan dele tanker, følelser og erfaringer med. Noen som kjenner deg, som bryr seg om deg og som du vet vil passe på deg når det trengs. Du er ikke alene»

Lek

Lek har en sentral plass i barnehagen. Leken er både en livs- og læringsform og vi skal gi gode vilkår for lek, vennskap og kultur. Alle skal oppleve trivsel, glede, humor og spenning i lek. Leken er en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. De ansatte skal være tilstede, engasjerte og nysgjerrige. Da er de i posisjon slik at de kan støtte og veilede barn samt at de kan berike og utvikle leken slik at den føles hensiktsmessig for barnas modenhet, alder og interesser.

Gjennom ulike typer lek har barna mulighet til å uttrykke seg på et variert vis og de kan utvikle sin sosiale kompetanse med tanke på samhandling, samarbeid, konflikter, omsorg og empati.

På Brannåsen og Tanem barnehager er vi opptatt av å skape gode møteplasser for barna. Ved å lage små soner og kroker får barna mulighet til å gruppere seg ut fra egne interesser og aktivitetsnivå. I tillegg vil dette skape mulighet for barna til å skjerme og opprettholde leken. Både inne og uterommet skal innby til varierende lek der barna kan benytte seg av ulike typer materialer. Ved å tilby en variasjon av definerte og udefinerte materialer, utfordres barna til å være kreative og bruke fantasien på ulike måter. Vår tanke med å ha mye av lite betyr at vi skal berike møteplassene med mengder av de materialene vi tilbyr. Vi opplever at dette fører

til mindre konflikter blant barna, bidrar til samspill og samarbeid i større grad enn når man har få leker av mye.

Barnehagen skal også være en arena for å fremme bevegelsesglede og god motorisk utvikling. Barna blir ut ifra interesser og individuelle behov introdusert for aktiviteter som fremmer både fin- og grovmotorikk. Inne har vi tilrettelagt det fysiske miljøet slik at det gir mulighet for aktiviteter i både store og små grupper. Vi har et uteområde og et nærområde med variert underlag og terreng. Alle barna er ute hver dag. Ut fra alder og progresjon legger vi opp til ulike turer i skog og mark eller benytter oss av

kollektivtransport for å kunne dra på utflukter litt lengre unna. Vi har faste dager for turer og utflukter, men tar også spontane turer når barna kommer med innspill på at de ønsker det og det er rom for det.

Gjennom alt dette får de muligheten til å føle tilhørighet og en tanke om at de selv kan bidra inn i et fellesskap.

Læring

Barna skal oppleve et stimulerende læringsmiljø som støtter opp om deres motivasjon til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal legge til rette for å utvikle gode fysiske og psykososiale læringsmiljø som bringer barn sammen til lek og læring. For å fremme læring er det viktig at personalet støtter og beriker barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner for mestringsfølelse. Alle barn er forskjellige og noen vil stadig oppsøke nye erfaringer og læringssituasjoner, mens andre barn sjeldnere søker nye aktiviteter og i mindre grad kommuniserer nysgjerrighet og vitebegjær. Da er det viktig at personalet tilegner seg forkunnskaper som trigger barns motivasjon og nysgjerrighet til å utforske. Barnehagen må utvikle læringsmiljø som motiverer og inspirerer og som gir mulighet for variasjon og progresjon. Barnehagen har også et ansvar for å skape et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring. Slike helhetlige læringsprosesser fremmer barnas trivsel og utvikling.

Alle dager har en fast struktur ut ifra fastlagt dagsrytme og månedsplan med faste læringsaktiviteter og mål ut ifra fagområder. Men, hver enkelt dag er ikke «låst». I de tilrettelagte barnemøtene og i hverdagssamtaler gjennom dagen får barna medvirke ved å komme med uttrykk og innspill til hva de ønsker å gjøre mer eller mindre av og hvordan organiseringen av grupper virker inn på deres muligheter til lek og vennskap.

Det er viktig for oss at dagene skal oppleves positivt selv om det skjer uforutsette ting som for eksempel fravær hos personale og barn. På Brannåsen og Tanem barnehager har vi fokus på sammenkultur. Det innebærer blant annet at hele personalet har et ansvar for at alle barn skal få meningsfulle dager, uavhengig av forutsetninger. Vi samarbeider på tvers av team og hus for at personalressursen skal komme barna til gode.

Barns medvirkning

På vår enhet vektlegger vi betydningen av barns medvirkning som en sentral verdi i vårt pedagogiske arbeid. Vi tror på barn som aktive deltakere i sin egen hverdag og mener at deres stemmer er verdifulle bidrag til utviklingen av et inkluderende og stimulerende læringsmiljø.

Hva innebærer barns medvirkning for oss?

Barns medvirkning handler om å anerkjenne og respektere barns rett til å påvirke sitt eget liv og sin egen hverdag. Det innebærer også å gi barn muligheten til å uttrykke sine tanker, ideer og meninger, og å inkludere disse perspektivene i

beslutningsprosesser som angår dem. På vår enhet ønsker vi å skape et miljø der barn opplever at deres stemmer blir hørt, og at de har en reell innflytelse på det som skjer rundt dem.

Hvordan jobber vi med barns medvirkning?

For å styrke barns medvirkning har vi etablert ulike praksiser og rutiner. Dette inkluderer daglige barnemøter og samtaler igjennom dagen der barna oppfordres til å dele sine tanker og ideer. Vi legger til rette for prosjekter og aktiviteter basert på barnas interesser, og vi tar barnas perspektiver i betraktning ved planlegging og evaluering av pedagogiske tiltak.

Personalet på enheten er bevisste på å lytte til barna og gi dem rom til å uttrykke seg på ulike måter. Vi tror på å bygge et tillitsfullt forhold med hvert barn, og vi verdsetter dialog og kommunikasjon som verktøy for å forstå barnas behov og ønsker.

Barns medvirkning viktig for oss

Barns medvirkning er en sentral del av vår pedagogiske tilnærming fordi det gir barn muligheten til å utvikle seg som selvstendige og ansvarlige individer. Ved å involvere barn i beslutningsprosesser lærer de viktige sosiale ferdigheter, problemløsning, og utvikler et positivt selvbylde. Samtidig bidrar barnas perspektiver til å berike fellesskapet og skape et mangfoldig læringsmiljø.

Vi er forpliktet til å fortsette vårt arbeid med barns medvirkning, og vi oppfordrer foreldre, ansatte og samfunnet til å støtte opp om denne verdien for å sikre at barna våre vokser opp i et miljø preget av respekt, empati og deltakelse.

Sammen skaper vi en barnehage der barns stemmer blir hørt og verdsatt, og deres medvirkning er en grunnleggende byggestein for læring og utvikling.

Våre hovedsatsingsområder for barnehageåret 2025/2026

Pedagogisk dokumentasjon

Systematisk arbeid med refleksjon og deling av praksis legger grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon. Vi er opptatt av å beskrive, analysere og fortolke praksis for å få en innsikt i hvordan den påvirker barnet, barnegruppa eller samarbeidet med foresatte. Dette vil bidra til å sikre at barnehagens utvikling er i tråd med de verdiene vi har satt for vår virksomhet. Vi tar i bruk pedagogisk dokumentasjon for å involvere barna og alle medarbeiderne i refleksjoner med mål om å kunne utvikle oss selv og den praksisen vi er en del av. Vi bruker praksisfortellinger eller små filmsnutter som beskriver eller visualiserer

konkrete handlinger. Disse sees i lys av praksisbasert begrunnelse og teori, og blir videre utforsket med tanke på hvilke verdier og holdninger som kommer til syne.

Hver måned utarbeides en ny grovplan for hvert team forankret i barnehagens planverk og i tråd med barns medvirkning i det enkelte team. Detaljene i planen blir utarbeidet i fagmøter ukentlig. Der blir det satt konkrete mål og læringsaktiviteter for kommende uke, og det blir gjort en vurdering av aktiviteter for uka som har gått.

Vi skriver pedagogisk tilbakeblikk som gjenspeiler periodens fokusområder. Der er vi opptatt av å få frem arbeid med månedens fagområde, prosjekter eller læringsaktiviteter som har vært fremtredende. Det skal også gjenspeile arbeidet med leik og vennskap og knyttes opp imot årsplan og rammeplanens mål og innhold. For å lykkes med et godt vurderingsarbeid er vi avhengig av tid til planlegging og en god møtestruktur. Vi gjennomfører ukentlig pedagogmøter og fagmøter (avdeling/teamvis), og har ca. 8 personalmøter fordelt gjennom året. I tillegg har barnehagen 5 planleggingsdager i året. Der evaluerer vi pågående arbeid og setter mål for videre arbeid. Her jobbes også med nye teorier og fagstoff som gjør at vi kan bringe frem flere perspektiver på vår egen praksis. Leder gjennomfører utviklingssamtaler med alle medarbeidere en gang i året. I disse samtalene er personalets kompetanse og utviklingssoner i fokus. Vi har oppmerksomhet på å fremme gode samarbeidsrelasjoner.

Noen verktøy vi benytter oss av

Språk - ASK (alternativ, supplerende kommunikasjon)

Enheten fortsetter arbeidet med et inkluderende språkmiljø og bruker ASK aktivt i hverdagen. Alle barna, uavhengig av alder og språklige forutsetninger, profitterer på visuell støtte. På alle avdelinger bruker ansatte “snakkesmykker” for å skape forutsigbare overganger, vi bruker dagstavler for å gi oversiktlige dager og bruker tematavler/bildestøtte ved spesielle hendelser/høytider m.m for å gi alle en felles forståelse.

I vår barnehage verdsetter vi mangfoldet blant barna våre, og vi erkjenner at kommunikasjon kan uttrykkes på mange forskjellige måter. Alternativ Supplerende Kommunikasjon (ASK) er

et konsept som vi aktivt integrerer for å støtte barn som har utfordringer med å uttrykke seg verbalt.

ASK refererer til et bredt spekter av verktøy, strategier og metoder som hjelper barn med å kommunisere når de opplever vanskeligheter med å bruke tradisjonell tale. Dette inkluderer tegn, bilder, symboler, teknologiske hjelpemidler og andre former for støtte.

Hvorfor ASK er viktig:

Inklusivitet: ASK fremmer en inkluderende barnehage, hvor alle barn, uavhengig av deres kommunikative ferdigheter, har muligheten til å delta fullt ut i aktiviteter og sosiale interaksjoner.

Støtter utvikling: For barn som står overfor utfordringer med talespråkutviklingen, gir ASK et viktig redskap for å uttrykke tanker, følelser og behov. Dette støtter ikke bare deres kommunikative utvikling, men også deres generelle kognisjon.

Felles forståelse: Ved å inkludere ASK i vår barnehage, skaper vi en felles forståelse blant personalet, barna og foreldrene om viktigheten av å støtte ulike måter å kommunisere på. Dette bidrar til et positivt miljø hvor alle barn føler seg sett og hørt.

Hvordan vi implementerer ASK:

Individuell Tilpasning: Vi tilpasser ASK-tilnærminger basert på hvert barns unike behov og preferanser. Dette kan inkludere bruk av visuelle dagsplaner, PECS (Picture Exchange Communication System), eller andre tilgjengelige ressurser.

Inkluderende Miljø: Vi legger til rette for et inkluderende miljø hvor ASK er en naturlig del av daglige aktiviteter. Dette kan inkludere bruk av visuelle ressurser, oppfordring til bruk av symboler under samlinger, og annen praksis som fremmer kommunikasjon på tvers av ulike modaliteter.

Gjennom vårt engasjement for ASK ønsker vi å skape en barnehage hvor hvert barn føler seg trygg og ivaretatt, uavhengig av deres kommunikative evner. Vi oppfordrer foreldrene til å være aktive partnere i denne reisen, og sammen vil vi skape et miljø som fremmer rik og meningsfull kommunikasjon for alle barna våre.

Grep om begreper.

Teamene på storbarn vil gjennom året jobbe med metoden grep om begreper.

Det er en metode for strukturert begrepslæring, som legger vekt på helhetlig begrepskompetanse, der barnet er en ressurs og aktiv deltaker. En voksen jobber med en mindre gruppe barn.

Målet med «Grep om begreper» er at barna skal lære å lære begreper. Det benyttes tankekart som visuell læringsstrategi. Ved å gå i dybden på ett og ett begrep om gangen, lærer barna en tilnærmingstype og en nysgjerrighet som overføres også til andre begreper. Det vil bli en læringsstrategi med overføringsverdi.

Det jobbes med et begrep om gangen – ved samtaler og refleksjoner rundt begrepets innholdsside, formside og bruksside. Det er et mål å aktivere, hente fram og bygge videre på den forkunnskapen barna allerede har om det enkelte begrepet. Tankekartet benyttes for å strukturere og gi visuell støtte til refleksjonen.

Språkets komponenter

Innhold: Forkunnskaper. Betydning.

Overbegrep/ Klassifisering. Beslektede begreper.

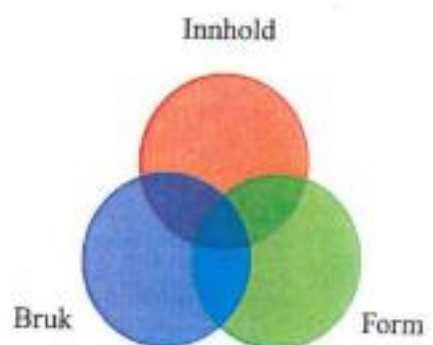
Synonymer.dobbeltbetydning.

Bruk: Begrepet brukt i kontekst. Abstrakt bruk av begrepet.

Form: Ordbilde. Bokstav/lyd. Stavelser/rytme. Rime. Andre språk/dialekter

Grønne tanker - glade barn

Dette er et tiltak for å fremme helsebringende samtaler. Glede, trygghet og tilhørighet stimuleres av samtaler. For å ha det bra som hovedpersoner i eget liv, hjelper det at holdningene barna utvikler i forhold til seg selv er gode. Å møte seg selv med høflighet, positive forventninger, raushet og respekt fremmer trivsel, læring og helse. Samtalene et barn har med seg selv og andre kan stimuleres og adresseres direkte. Man kan øve på å gi støtte og trøst når livet oppleves som vanskelig, og man kan fryde seg over det som går bra. Barna kan øve seg på å snakke vennlig til seg selv og andre. En rød og en grønn tenke bamse hjelper barna til å lære å forholde seg konstruktivt til sine egne tanker. Tanker som skaper vansker kalles rødtanker. Tanker som skaper glede, trivsel og trygghet, kalles grønttanker. Barna kan da lære om tanker at noen tanker er hjelpsomme, andre mindre hjelpsomme. Barna lærer også om ulike følelser, sammenhengen mellom følelse og hva en trenger, og hvordan man kan se på andre hva de føler. De lærer også at følelser har ulik styrke, at alle følelser er lovlige, og at man ikke trenger å la følelsene bestemme alt. Vi ønsker at barna skal være sammen på en måte som oppleves som trivelig og i tillegg fremmer utvikling. Hele barnegruppa skal fungere godt sammen, samtidig som hvert enkelt barn skal få den utviklingsstøtten de trenger. Da trenger barn å utvikle språk for følelser og tanker som de bærer på. Glede, redsel, sinne, tristhet, flauhet og stolthet er følelser alle barn trenger å kjenne igjen, utvikle et språk for, og lære å håndtere.

KUL - Kultur for lesing i barnehagen

Barnehagene i Klæbu samarbeider tett med Klæbu folkebibliotek, og har derfor utlånsfilialer ut på barnehagene. Vi ser gjerne at foreldre og barn benytter seg av utlånsfilialen vår. Vi har en på storbarn, og en på småbarn. Hvor bøkene blir returnert spiller ingen rolle. Dere får beskjed i Vigilo når det er tid for bokbytte. Da samles bøkene inn, leveres til biblioteket og blir byttet ut, ca 3 ganger i året. Når biblioteket kommer med nye bøker arrangerer de samtidig en lesestund for barna i barnehagen. Målet med dette samarbeidet er:

- Styrke barnehagens arbeid med aktiv språkstimulering gjennom leseaktiviteter.
- Øke de voksnes refleksjon rundt språkstimulering og leseaktiviteter.
- Gi tilgang til ny og aktuell litteratur gjennom bibliotekfilialer i barnehagen.
- Etablere lesevaner hos barn og foreldre i barnehagen.

Bærekraftig utvikling

Vi tenker at bærekraftig utvikling handler om å ta vare på seg selv, hverandre og naturressursene både lokalt og i et globalt perspektiv. Vi vil ha fokus på og bidra til kunnskap om miljø, naturens sykluser, gjenbruk og ansvarliggjøring i forhold til dette. Vi vil jobbe med å løfte frem verdier og holdninger som fremmer miljøet og naturen. Barna skal få erfaringer med kildesortering og kompostering.

Barnehagen har en kjøkkenhage der barna kan tilegne seg erfaringer med matens vei fra jord til bord. Vi setter poteter i samarbeid med Klæbu bondelag på våren. Vi sår ulike frø, vanner, og høster. Vi utforsker synlige og spennende arter fra dyrene- og insektenes rike som eksempelvis ulike husdyr, skogsdyr, fugler, fisker, meitemarken og mauren. Vi plukker bær og høster frukter som vi bruker på

kjøkkenet sammen med barna. Ved å legge til rette for barns medvirkning i kjøkkenhagen og i matlaging etableres forståelse for råvarenes opphav, samt kunnskap om sunne og helsefremmende matvaner. Ved å ferdes i lokalmiljøet og aktivt ta i bruk og utforske naturen ønsker vi å skape en positiv holdning til å ta i bruk og ta vare på det som omgir oss.

Grønt flagg

Barnehagen skal legge til rette for at barna skal få oppleve skogen og naturen som arena for aktiviteter, lek og læring.

Enheten er Grønt Flagg-sertifisert, og miljøarbeid er et av hovedsatsingsområdene til barnehagene. Se mer på www.grontflagg.fee.no eller les mer på miljøhandlingsplanen for år 2025 - 2026;

https://docs.google.com/document/d/1Oy17UBnqDuSYqsSGrVA_oVq_Nn2nDt7Y/edit

Erfaringer og progresjon

Brannåsen og Tanem barnehager ønsker å gi barna rike erfaringer og opplevelser av å skape noe sammen. Vi vil legge til rette for ulike sanseerfaringer, der vi sammen utforsker verden. Vi skal gi barna en kompetanse om hvordan man på mange ulike måter kan tilegne seg ny kunnskap og lyst og en iver til å lære. Vi skal utfordre barna til kritisk tenkning, og gi dem erfaringer med at det ikke alltid finnes et riktig svar. Det er flere måter å forstå verden på og barna vil ha godt utbytte av kreativ og kritisk tenkning, samt øvelse i å lytte til hverandres teorier. Dette kan være en begynnende forståelse av demokratisk tenkning.

Progresjon handler om at barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang ved å få tilgang til varierte leke- og læringsaktiviteter. Barna skal oppleve at det er deres interesser som er ledende for pedagogikken. Hvert enkelt barn skal få utfordringer tilpasset alder, modenhet, interesser, barnegruppens sammensetning og øvrige forutsetninger. Det må være balanse mellom opplevelsen av mestring og det å ha nye mål som barna kan strekke seg etter. Barna skal oppleve at hvert barnehageår innebærer nye opplevelser og erfaringer, samtidig som noe gjentar seg. Vi jobber prosjektorientert, progresjonen bestemmes underveis og synliggjøres gjennom ulike dokumentasjon

(blant annet i pedagogiske tilbakeblikk).

Barns medvirkning vil ha stor betydning i læringsprosessene og for hvilken progresjon barna vil møte gjennom ulike prosjekt, materiell og utstyr.

Barnehagens fagområder

Alle fagområdene berører hverandre i lek og aktiviteter. Valg av aktiviteter tilknyttet fagområdene vil gjenspeile områder ut i fra interesser og egenverdi for barna. For å sikre at alle områdene blir jobbet godt med gjennom året, har vi årshjulet vårt som verktøy der vi har faste fokusområder i de ulike månedene.

Fagområdene er som følger:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

Disse fagområdene utgjør grunnlaget for en helhetlig tilnærming til barns læring og utvikling i barnehagen, og de legger vekt på å integrere ulike aspekter av barnas liv og erfaringer.

Overganger i barnehagen

Ved tett samarbeid mellom avdelingene i barnehagen vil barna ha mulighet til å bygge relasjoner til alle de voksne i barnehagen. Dette bidrar til å trygge overgangen mellom småbarn og storbarn. Gjennom året vektlegger vi og legger til rette for felles tema eller læringsaktiviteter der det er naturlig at barna møtes på tvers av alder og tilknytning til spesifikke arealer. På den måten vil barna få kjennskap til ulike arealer tilknyttet barnehagen.

Oppstart i barnehagen

Liten og ny i barnehagen - en modell for tilvenning for de yngste barnehagebarna. Ved å gi barn god støtte i den første viktige overgangen i livet, får de et positivt utgangspunkt for videre utvikling og helse. Se link for videre informasjon:

<https://www.trondheim.kommune.no/tema/barnehage/barnehageplass/a-begynne-i-barnehagen---foreldreaktiv-tilvenning/>

<https://www.ntnu.no/rkbu/litenogny/foreldre>

Overgang barnehage skole/SFO

For skolestart gruppene er en stor del av fokuset før skolerelaterte aktiviteter. Vi følger opplegget ”Skrivedans”. Skrivedans er bevegelser til musikk med hele kroppen, både de raske og de rolige. Fra grovmotoriske bevegelser på gulvet, til finmotoriske bevegelser med fargeblyanter på papir. Her brukes fantasien og den skapende lek i 9 forskjellige temaer. Skrivedans er en lekende og kreativ måte å arbeide forberedende med de bevegelsene som senere skal resultere i en rytmisk og personlig håndskrift. Håndskrift er kroppsspråk i et lite format. Samarbeidet mellom skole og barnehage blir opprettholdt gjennom en samarbeidsplan.

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Systematisk arbeid med refleksjon og deling av praksis legger grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon. Vi er opptatt av å beskrive, analysere og fortolke praksis for å få en innsikt i hvordan den påvirker barnet, barnegruppa eller samarbeidet med foresatte. Dette vil bidra til å sikre at barnehagens utvikling er i tråd med de verdiene vi har satt for vår virksomhet. Vi tar i bruk pedagogisk dokumentasjon for å involvere barna og alle medarbeiderne i refleksjoner med mål om å kunne utvikle oss selv og den praksisen vi er en del av. Vi bruker praksisfortellinger eller små filmsnutter som beskriver eller visualiserer konkrete handlinger. Disse sees i lys av praksisbasert begrunnelse og teori, og blir videre utforsket med tanke på hvilke verdier og holdninger som kommer til syne. Hver måned utarbeides en ny grovplan for hvert team forankret i barnehagens planverk og i tråd med barns medvirkning i det enkelte team. Detaljene i planen blir utarbeidet i teammøter ukentlig. Der blir det satt konkrete mål og læringsaktiviteter for kommende uke, og det blir gjort en vurdering av aktiviteter for uka som har gått. Vi skriver pedagogisk tilbakeblikk som gjenspeiler periodens fokusområder. Der er vi opptatt av å få frem arbeid med månedens

fagområde, prosjekter eller læringsaktiviteter som har vært fremtredende. Det skal også

gjenspeile arbeidet med lek og vennskap og knyttes opp imot årsplan og rammeplanens mål og innhold.

For å lykkes med et godt vurderingsarbeid er vi avhengig av tid til planlegging og en god møtestruktur. Vi gjennomfører ukentlig pedagogmøter og avdeling/teammøter, og har ca. 8 personalmøter fordelt gjennom året. I tillegg har barnehagen 5 planleggingsdager.

Leder gjennomfører utviklingssamtaler med alle medarbeidere en gang i året. I disse samtalene er personalets kompetanse og utviklingssoner i fokus. Vi har oppmerksomhet på å fremme gode samarbeidsrelasjoner. Hver uke er det avsatt tid til møte mellom styrer og pedagoger, samt møter på avdeling og team. Der evaluerer vi pågående arbeid og setter mål for videre arbeid. Her jobbes også med nye teorier og fagstoff som gjør at vi kan bringe frem flere perspektiver på vår egen praksis

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagens skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannings som grunnlag for allsidig utvikling.

Foreldre og medarbeidere i barnehagen har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygge på gjensidig åpenhet og tillit. Foreldre må være trygge på å formidle det som opptar dem i forhold til barnet og barnehagen.. Personalet i barnehagen har taushetsplikt, men også opplysningsplikt i forhold til barneverntjenesten. Barnets beste skal alltid ligge til grunn for samarbeidet.

Den viktigste kommunikasjonen mellom foreldre og barnehagen er de daglige møtene når barnet følges og hentes. Foreldre vil via Vigilo få tilgang på det som barnehagen legger ut av åpen informasjon, samt informasjon om sitt eller sine barn. Barnehagen forventer at Vigilo sjekkes jevnlig. Ved oppstart i barnehagen gjennomføres besøksdager og en samtale mellom pedagogen og foreldre i løpet av den første uka i henhold til plan for oppstart, Liten og Ny. Utover dette gir vi tilbud om samtaler høst og vår. Ved behov for

ekstra oppfølging avtales samtaler mellom foreldre og pedagog. Foreldremøte for alle foresatte holdes i oktober og mars. For nye foreldre har vi et foreldremøte i mai før de begynner i barnehagen.

Foreldreråd, samarbeidsutvalg og foreldrenes arbeidsutvalg

For å sikre samarbeidet med barnas hjem har barnehagen et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. Lov om barnehager (barnehageloven) § 4 sier: «For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.»

Foreldrerådet består av foreldrene / foresatte til alle barna. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Ut ifra foreldrerådet, velges et Foreldrearbeidsutvalg (FAU). Valget foregår i foreldremøte hver høst. FAU er foreldrerådets utstrakte arm og skal handle på vegne av foreldrerådet. FAU har ikke et bestemt antall medlemmer, men ønsket er å ha med minimum to foreldre pr. avdeling. FAU besetter vervene: leder, nestleder, sekretær, kasserer og medlemmer til barnehagens samarbeidsutvalg. FAU arrangerer sommerfest og dugnad. De er også ansvarlig for barnehagens deltagelse i 17.mai toget.

Samarbeidsutvalget (SU) skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av 2 foreldrerepresentanter og 2 ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Representantene skal forfekte flertallets syn på sakene, ikke sine personlige meninger. Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Enhetsleder i den enkelte barnehage har ansvaret for å legge frem sakene. Det betyr at enhetsleder legger frem saker, innkaller til møter, er møteleder (kan også delegeres til leder i SU), skriver referat og videresender høringsuttalelser

Samarbeid med andre instanser

Helsestasjonen

De har et generelt ansvar for å drive forebyggende og helsefremmende arbeid for å trygge barns oppvekstvilkår i kommunen.

Barneverntjenesten

Barneverntjenesten skal sikre nødvendig hjelp og omsorg for barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling. Alle ansatte er i barnehagelovens § 22 pålagt opplysningsplikt uten hinder av taushetsplikt overfor barnevernet når det er grunn til å tro at et barn blir utsatt for omsorgssvikt.

Barne- og familietjenesten

Den pedagogisk-psykologiske tjenesten er en sakkyndig instans ved tilråding om spesialpedagogisk hjelp, og kan bidra med råd og veiledning til barnehagen. Dersom barnehagen ønsker samarbeid om og hjelp til enkeltbarn i barnehagen, skal dette skje med samtykke fra foreldre/foresatte.

Utdanningsinstitusjoner og arbeidsmarkedstiltak.

Vi tar imot skoleelever og studenter (blant annet fra barnehagelærerutdanningen). Etter intern vurdering kan vi gi tilbud om praksisplasser ved våre barnehager. Her vil alltid hensynet til barnas behov bli vurdert.

Trondheimshjelpa

Trondheimshjelpa er et *lavterskel*, gratis tilbud for gravide, barn, ungdom og familier i Trondheim, uten krav om henvisning

Hovedmålene er:

- Forebygging og psykisk støtte ved lette til moderate utfordringer, for eksempel psykiske vansker og stress i familielivet
- Individuell og systematisk hjelp gjennom samtaler (barn/voksne), foreldrerådgivning, helhetlige familieveiledninger og kurs/grupper
- Samarbeid med barnehage, skole, helsestasjon og andre støtteaktører for å bygge et «lag rundt barnet» og sikre en helhetlig innsats
- Fokus på mestring og ressurser – man har tro på at alle har styrker, og legger vekt på dialog, involvering og individuelle ressurser

- Brukermedvirking og kvalitetssikring, blant annet gjennom tilbakemeldingsverktøyet FIT for å sikre at hjelpen virker

Trondheimshjelpa har egne avdelinger i bydelene Midtbyen, Lerkendal, Østbyen og Heimdal, med egne lokaler og kontakttelefoner der man kan melde seg direkte på eget initiativ